בס"ד

סילבוס מפורט קורס מדריכי מוגנות

נושא הפגיעות בתוך המשפחה בפרט ובחברה בכלל הינו נושא טראומתי, כואב, הגורם נזק נפשי לחברה כולה. השלכותיה של כל פגיעה מלווה את הנפגע או הנפגעת לאורך חיים שלמים, פוגע בשלמות הנפשית, רגשית, קוגניטיבית, התפתחותית אצל נפגעים ילדים, בסופו של דבר אינו משאיר חלקה טובה ובטוחה. יתרה מכך הפגיעה הינה גם במעגל סביבת הנפגע או הנפגעת, אשר מתמודדים עם בן משפחה הסובל מהשלכות הטראומה ובהרבה מן המקרים מתפתח אף להתמודדות נפשית עמוקה.

המרכז הישראלי למוגנות חרט על דגלו לצמצם את היקף תופעת הפגיעות המיניות בחברה בישראל בדגש על אוכלוסיות שמרניות כדוגמת 'המגזר החרדי'.

קידום תכנית המניעה והמוגנות הוא הערובה למניעת וצמצום המקרה הבא ולכן המרכז הישראלי למוגנות רואה ערך עליון בהקמת מאגר של מנחי קבוצות בתחום המוגנות אשר יוכשרו במתן כלים של זיהוי, איתור, עמידה במצב משברי מפני פגיעה מינית לכלל האוכלוסייה, הורים, מורים וילדים כדי לייצר 'מוגנות בקהילה'.

להלן פירוט תכנית ההכשרה:

שם הקורס: מנחי קבוצות בתחום המוגנות

היקף הקורס: 22 מפגשים , 110 שעות אקדמיות.

תיאור הקורס:

פגיעות מיניות הינה תופעה קשה ומורכבת שתוצאותיה נושאים בראשונה הנפגעים ובני משפחותיהם ואחריהם החברה כולה.

הקורס מעניק אפשרות להעמיק את הידע אודות התופעה, מאפייניה, סימנים לאיתור פגיעות אצל ילדים. ניחשף לעקרונות חובת הדיווח בפגיעות מיניות. נכיר את הדינמיקה של הפגיעה המינית,

נחווה את דעתנו באשר למורכבות חשיפת הפגיעה ונעלה תכנים וכללים העשויים לעזור לילד ולמשפחתו ליצור סביבה מוגנת יותר.

התכנית תכשיר את משתתפיה בהנחיית קבוצות, הנחיית קבוצה הינה מלאכה ייחודית בהעברת ובהנחלת ידע ומידע בנושא חשוב זה , מעצם מורכבות הנושא, מנחי הקבוצות יצטרכו להכיר את הכישורים והטכניקות ברמה בסיסית להנחיית קבוצה, חלק זה של הקורס יועבר על ידי מרצים מטעם אוניברסיטת תל אביב.

יש לציין כי בקורס זה, יתקיימו סימולציות בתחום ההנחיה והמוגנות.

הקורס בהנחייתה ובליווי של פרופ׳ מרים גולן, אוניברסיטת תל אביב

ואבנר בן שושן קרימינולוג קליני.

מרצים אורחים: פרופ׳ כרמית כץ, ד״ר ענת גור, ד״ר נמרוד, פרופ׳ דפנה תקוע וד״ר אפרת נווה

מפגש: 1 (חמש שעות)

התמודדות החברה בישראל בדגש לחברות שמרניות עם תופעת הפגיעות המיניות.

נושא ההרצאה: **סדנת עמדות אישיות**. נערוך הכרות עם עצמנו, הרגשות שלנו ותפיסות העולם הקשורות לנושא המוגנות.

בס"ד

מפגש: 2 (חמש שעות)

נושא ההרצאה: **מרחבים וסביבה, גבולות ואפשרויות דמויות במרחב.**

העולם שבו אנו חיים מאפשר מרחבים אין סופיים ליצירה, למחשבה, אך בנוי על תשתית בעלת גבולות, תפקידים, מעמדות, שילוב בין השניים יוצר 'סדר עולם'.

פגיעה אלימה הורסת וגורמת לתוהו ובוהו, לעולם, ללא יצירה וללא סדר וגבול. במפגש זה נעמוד על כוחות היצירה הנטועים בנו, נבין את הסדר והגבול ותפקידם ונזהה את הסכנות האורבות להם.

מפגש: 3 (חמש שעות) יחידה א'

נושא ההרצאה: **אלימות, הגדרות וביטויים.**

ביטויי אלימות רבים הם בעולמנו, האם כל התנגדות, אי הסכמה, שלילת רצון, נחשבים לאלימות? ביחידה זו נכיר את מושג "אלימות" כפי ההגדרות השונות, איך זה בא לידי ביטוי בעולם המעשה, האופנים, העוצמות. ומה היא תגובתנו לאותם ביטויים.

מפגש: 3 יחידה ב'

נושא ההרצאה: **מהי פגיעה? הגדרת החוק, סוגי פגיעות.**

פגיעה היא חוויה סובייקטיבית אך לצורך סוציאליזציה שלנו כחברה בטוחה, ישנן הגדרות חוקיות אשר מגדירות ומטבען מפרידות, שוללת ומדגישות התנהגויות פסולות. נכיר את ההגדרה נבין את ניסוח וההגדרה המשפטית, נכיר את הפגיעות אשר לא נכללו במונח המשפטי.

לאחר כל זאת נבין את ההשלכות של אותן הגדרות.

בס"ד

מפגש: 4 (חמש שעות)

נושא ההרצאה: **פגיעות אצל ילדים סימני זיהוי. סימפטומים התנהגותיים וקוגניטיביים.**

מהן ה"נורות אדומות" המזהירות, הגורמות לנו לעצור ולשאול שאלות.

הפגיעה פוגעת בכלל האישיות כולה.

איך זה נראה? איך זה מרגיש? האם אצל כולם זה נראה אותו דבר.

מפגש: 5 (חמש שעות).

נושא ההרצאה: **אינטראקציה בין פוגע לנפגע. בלבול שפות. גילוי עריות בין אחאים. רה - ויקטמיזציה אצל נפגעי ונפגעות תקיפה מינית בילדות.**

נכיר את התקשורת הגלויה והסמויה המתקיימת בפגיעה, ננסה להבין את מנגנון הפגיעה בין אחאים.

האם ישנם תנאים מקדימים בקשר הגורמים לפגיעה זו להתרחש?

נכיר את "מאחורי הקלעים" של הנפש, רווח והפסד שיקוליה של הנפש

מפגש: 6 (חמש שעות)

נושא ההרצאה: **יחידה א' דינימיקת הסוד**.

סוד זה פגיעה או הגנה? הבדלים בין שומרי הסודות. בניית הסוד אצל בעלי אינטרסים שונים.

האם לבסוף זה "הסוד ושברו" או "הסוד וגילויו". נלמד על ההבדלים בין שומרי הסודות, בניית הסוד אצל בעלי אינטרסים שונים.

בס"ד

נושא ההרצאה: **יחידה ב' גורמי סיכון אורגנים, סביבתיים וקהילתיים.**

האם אפשר להימנע מפגיעה שלא תבוא? גורמי סיכון קיימים, נכיר את מאפייניהם, סביבתם ואיך אפשר להימנע מהם.

מפגש: 7 (חמש שעות)

נושא ההרצאה: **יחידה א' גורמי חוסן, אחריות אישית, בחירה.**

נדבר על כוחות וגורמי חוסן הקיימים באדם המגנים עליו וככל שנעצים אותם נוכל למנוע את נזק הפגיעה.

נושא ההרצאה: **יחידה ב' גיל ההתבגרות מאפיינים, התמודדות**.

גיל ההתבגרות הוא גיל הגילוי, הסקרנות בשיאה, קיים רצון לחוות ולהרגיש, הכרות עם המתנות החדשות שהם מקבלים? איך מסבירים? מה עונים לשאלות מעניינות? האם לעזור לגלות או לחכות? אם מחכים למה מחכים ועד מתי לחכות? "והגדת לבנך" – הגדת החיים.

מפגש: 8 (חמש שעות)

נדון בהגדרה, רציונל החוק, תיאורי מקרה. האם קיימת "רשות הדיווח"?

מפגש: 9 (חמש שעות)

נושא ההרצאה: **תקשורת בינאישית פיתוח והעצמה**

הכרות עם סגנונות דפוסי תקשורת.

בס"ד

מפגש: 10 (חמש שעות)

נושא ההרצאה: היכרות עם דרכי טיפול.

נכיר את האפשרויות הקיימות לטיפול בגילוי פגיעה.